

**VÄÄTSA PRÜGILA AS
KESKKONNAARUANNE 2022**

SISUKORD

1.	LÜHIÜLEVAADE ETTEVÖTTE TEGEVUSEST	3
1.1.	Organisatsioon ja juhtimine	4
1.2.	Tegevusvaldkonnad	5
2.	AS VÄÄTSA PRÜGILA KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS.....	6
3.	OLULISTE OTSESTE JA KAUDSETE KESKKONNAASPEKTIDE KIRJELDUS.....	7
4.	KESKKONNAEESMÄRKIDE JA -ÜLESANNETE KIRJELDUS	8
4.1.	Aasta 2022 keskkonnaeesmärkide täitmine	9
5.	KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUS	9
5.1.	AS Väätša Prügila põhinäitajad.....	9
6.	VIITED KEHTIVATELE KESKKONNAALASTE ÕIGUSAKTIDE NÕUETELE.....	12
6.1.	Keskkonnaload.....	13
6.2.	Vastavuskohustuste kontroll.....	13
6.3.	Jäätmekäitlussektori keskkonnajuhtimise tavad ja näitajad.....	14
7.	KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE.....	15

1. LÜHIÜLEVAADE ETTEVÖTTE TEGEVUSEST

Väätsa Prügila AS paikneb Järvamaal, Türi valla territooriumil, Roovere külas ca 13 km kaugusel Paide linnast lääne pool. Prügilasse pääseb Väätsa - Roovere mnt. 350 m pikkuse juurdepääsutee kaudu. Tihedam asustus asub ca 500 m kaugusel. Lähemad üksikud elamud on ca 225 m kaugusel loodes. Lähimateks küladeks on Piiumetsa ja Roovere, kus elab alla 100 inimese. Suurem asula Väätsa paikneb 6 km kaugusel, kus asub lasteaed, kool ja muud ühiskondlikud hooned. Vahetus läheduses pinnaveekogusid ei ole. Lähim pinnaveekogu Lintsi jõgi asub prügilast ca 250 m kaugusel.

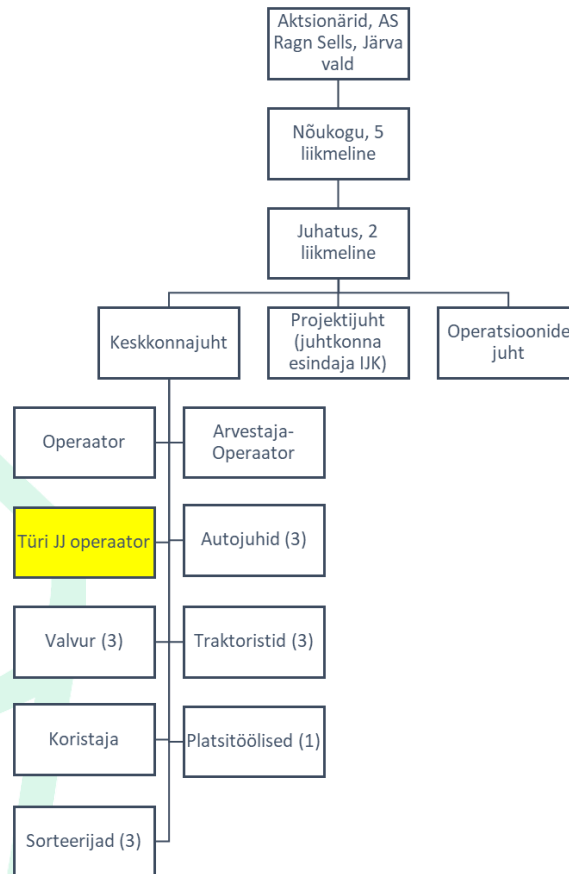
Joonis 1. Väätsa prügila asukoht (aluskaart Maa-ameti geoportaal).

Väätsa prügila rajati koostöös Järva maakonna ja Taani konsultatsioonifirmaga COWI, ühise tegevuse aluseks oli nende maade keskkonnaministriumite vaheline koostööleping. Prügila ehitustööd teostas 1999 - 2000 aastal AS Merko Ehitus. Prügila avati pidulikult 15.11.2000. a. Prügila territoorium on kokku ca 33 ha. Välja on ehitatud kõik planeeritud ladestusalad. Territooriumil on prügila käitamiseks vajalikud hooned ja rajatised, kaalusild, kontorihoone, töökoda ja garaaž, tootmishooned ja jäätmete töötlusosalad, prügilagaasi kogumisjaam ja tõrvik ning reovee käitlusrajatised.

Prügila planeeritud täituvuse aeg on 30 aastat. Kogu territoorium on piiratud aiaga, väravad on lukustatavad. Prügilas on ööpäevane mehitatud valve, sõlmitud leping turvafirmaga AS G4S Eesti ning lisaks on paigaldatud valvekaamerad ja termokaamera. Prügila on avatud esmaspäevast reedeni 8.00 - 18.00 ja laupäeval 9.00 - 16.00. Pühapäeval ja riigipühadel on prügila suletud.

1.1. Organisatsioon ja juhtimine

AS Väätsa Prügila omanikeks on AS Ragn-Sells ja Järva vald. AS Väätsa Prügila tööd juhib viieliikmeline nõukogu ja kaheliikmeline juhatus.

Joonis 1. AS Väätsa Prügila organisatsiooniline struktuur (2022. a kohta).

AS Väätsa Prügila töötajate õigused, kohustused, volitused ja vastutused on käsitletud töötajatega sõlmitud töölepingutes, ametijuhendites ning olulisemate protsesside juhtimiseks koostatud protseduurides.

Väätsa Prügila AS käsitusala EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL raames on:

- Tavajäätmete kogumine (NACE 38.11)
- Ohtlike jäätmete kogumine (NACE 38.12)
- Tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (NACE 38.21)
- Ohtlike jäätmete töötlus ja kõrvaldus (NACE 38.22)
- Sorteeritud materjali taaskasutusele võtmine (NACE 38.32)

Türi JJ ei ole hõlmatud keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemiga EMAS.

Kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemi ning EMAS nõuete järgimise ja täitmise eest vastutab AS Väätsa Prügila keskkonnaspetsialist (2022. a projektijuht), kes teavitab ka tippjuhtkonda selle tegevuse tulemuslikkusest.

1.2. Tegevusvaldkonnad

Väätsa prügilas peamised tegevusvaldkonnad on järgmised:

- tavajäätmete ladestamine;
- taaskasutatavate jäätmete kogumine ja sorteerimine;
- elektri- ja elektroonikajäätmete käitlemine;
- vanarehvide käitlemine;
- ohtlike jäätmete kogumine ja käitlemine;
- ehitus- ja lammutusjäätmete kogumine ning käitlemine;
- autotransporditeenuste osutamine;
- prügilagaasi kogumine ja kasutamine;
- nõrgvee kogumine ja puhastamine;
- reostunud pinnase ja reoveesette kompostimine;
- köögi- ja sööklajajäätmete ning aia- ja haljastusjäätmete eraldi kogumine ning komposti tootmine;
- jäätmekogumise ja keskkonnajäätmete teenindamine;
- taaskasutatavate jäätmete kogumiskonteinerite, ohtlike jäätmete konteinerite ja multiliftkonteinerite (vahetuskastide) rent.

Allikas: Maa-ameti Q-GIS kaardirakendus, 07.09.2019

Objekti tähis	Selgitus	Ala keskpunkti koordinaadid	
		X	Y
L-1	Ladestusala I etapp	6528355	577476
L-2	Ladestusala II etapp	6528350	577610
L-3.1	Ladestusala III etapi 1. osa	6528431	577620
L-3.2	Ladestusala III etapi 2. osa	6528520	577618
L-4.1	Ladestusala IV etapi 1. osa	6528451	577456
L-4.2	Ladestusala IV etapi 2. osa	6528529	577471
2	Pakendijäätmete sorteerimine	6528263	577396
3	Jäätmekütuse (RDF) tootmine	6528247	577399
4	Vanarehvide hoiustamise plats	6528362	577315
5	Ehitusjäätmete käitlemine	6528293	577297
6	Tavajäätmete ladustamise varuplats, persp. ladestusala	6528577	577465
7	a) Reostunud pinnase käitlus	6528445	577343
	b) Puhastatud pinnase ladustamine	6528494	577344
8	a) Biologunevate jäätmete kompostimise plats (hügieeniseerimisreaktor)	6528374	577364
	b) Biologunevate jäätmete kompostimise plats	6528421	577258
9	Mineraalsete ja sorteeritud ehitusjäätmete hoiustamise plats	6528344	577272
10	Tootmishoone/jäätmete ladustamine	6528273	577334
11	Paberijäätmete sorteerimise ruum	6528233	577381
12	Ohtlike jäätmete hoiuruum	6528230	577400
13	Elektri- ja elektroonikajäätmete hoiuruum	6528230	577427
14	Garaaž ja reoveepuhasti	6528281	577459
15	Kontor	6528247	577459
16	Nõrgvee ühtlustusbassein	6528427	577715
17	Biotiik	6528275	577503
18	Puurkaev	6527970	577560
19	Seirepuurkaev	6528577	577171
20	Seirepuurkaev	6528232	577898

Joonis 2. Väätsa prügilas koordinaadistatud asendiplaan.

Väätsa prügilas on olemas manuaalne sorteerimisliin, kus liigiti sorteeritakse kogutud pakendijäätmetest välja komposiit-, värvitud- ja värvilise klaasi-, erinevat liiki plast-, paber-, kartong-, alumiiniumi- ja metallpakendid. Samuti sorteeritakse manuaalselt eraldi kogutud kile, paberi- ja papijäätmed ning pressitakse pakkidesse või spetsiaalsesse multiliftkonteinerisse.

Töödeldud puidujäätmed purustatakse ja antakse üle vastavat jäätmeluba omavale ettevõttele. Töötlemta puit hakitakse ning kasutatakse kompostimisel tugiainena. Ehitus- ja lammutusjäätmed sorteeritakse, purustatakse erineva suurusega fraktsioonideks ja kasutatakse prügilas ehitustegevuses, teede ja platside rajamisel.

Elektri- ja elektroonikajäätmed ning vanarehvid antakse üle vastavale tootjavastutusorganisatsioonile või nende koostööpartnerile.

Metallijäätmed antakse üle metallijäätmete käitlemisega tegelevatele ettevõtetele. Klaasi-, paberi-, papi- ja plastijäätmed sorteeritakse liigiti ning antakse üle ümbertöötlevale tööstusele tooraineks. Biojäätmetest toodetakse kvaliteetset ja sertifitseeritud komposti, mida müüakse ümberkaudsetele põllumeestele ja aiandushuvilistele.

Lisaks kasutatakse prügilas elektrienergiat, prügilagaasi, põhjaveet ning kogutakse ja puhastatakse nõrgvett. Lepingu alusel tehakse koostööd erinevate ettevõtete ja tootjavastutusorganisatsioonidega. Teostatakse kohalikes omavalitsustes ohtlike jäätmete, elektri-, elektroonika- ning suurjäätmete, samuti vanarehvide kogumisringe. Olulisel kohal on ettevõtte tegevuses ka inimeste, eriti noorte, keskkonnateadlikkuse suurendamine. Võetakse vastu külalisi ja korraldatakse ekskursioone, et tutvustada huvilistele kaasaegset jäätmekäitlust ning prügila toimimist.

2. AS VÄÄTSA PRÜGILA KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS

Ragn-Sells Eesti grupi tegevuspoliitika juhindub Eesti Vabariigi ja kontserni kvaliteedi, keskkonna, tervishoiu ja tööohutuse nõuetest ning järgib standardite ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 ja keskkonnanjuhtimissüsteemi EMAS* nõudeid (**Väätsa Prügila AS-I*).

Ragn-Sells Eesti grupp seab eesmärgid lähtudes oma strateegiast ja huvipoolte ootustest ning jälgib nende elluviimisel õiguslikest, klientide ja partnerite nõuetest kinnipidamist.

Ragn-Sells Eesti grupp arendab pidevalt ettevõtte töötajaid ja teenuseid tagamaks klientide rahulolu kasvu pakkudes neile parimaid võimalikke jäätmekäitluslahendusi ning propageerides ühiskonnas keskkonna säästlikku käitumist.

Ragn-Sells Eesti grupp peab oluliseks oma tegevusest tulenevate keskkonda mõjutavate riskide kontrolli all hoidmist, kahjulike mõjude vähendamist ja positiivsete mõjude suurendamist. Selleks määratletakse regulaarselt erinevate tegevuskohtade keskkonnaaspekte ja hinnatakse nende mõju suurust.

Ragn-Sells Eesti grupp töötab pidevalt töötajate tervishoiu ja tööohutuse (TTO) alase teadlikkuse tõstmiseks ja panustab tugeva terviseedendamise- ja tööohutuskultuuri arendamisse. Selgitame välja töökeskkonna ohutegurid ja hindame TTO alaseid riske töötajate tervisele ning tööväimele. Töötajad ja nende esindajad on kaasatud TTO alastesse aruteludesse, et järjepidevalt parendada töötingimusi ja töötajate rahulolu. Tähtsustame TTO alaseid ennetavaid tegevusi panustades ohuolukordade avastamisele ja nende kõrvaldamisele, et ära hoida võimalikke tööõnnetusi.

Ragn-Sells Eesti grupp on võtnud kohustuse teavitada oma tegevusega seotud töökeskkonna ohtudest ja ohutuse tagamiseks vajalikest abinõudest ettevõtteid, partnereid ja teisi huvipooli, kes võivad olla ohustatud meie tegevuse tagajärjedest või viibivad grupi ettevõtete territooriumil ohutsoonis.

Ragn-Sells Eesti grupi töötajad on koolitatud ning pädevad tegutsema hädaolukorras.

Eelpooltoodud põhimõtted rakenduvad järgmiste strateegiliste põhisuundade kaudu:

1. Ressursikasutuse optimeerimine.
2. Parimate jäätmekäitluslahenduste rakendamine.
3. Uute keskkonnavalaste tegevuste arendamine ning koostööpartnerite kaasamine.
4. Keskkonnajuhtimise süsteemi eeskujuks olemine kõigile klientidele ja koostööpartneritele, kellelt ettevõtte ootab samatasemelist vastust.
5. Keskkonnajuhtimise süsteemi toimivus sõltub Väätsa prügila töötajate asjakohasest panusest.

Keskkonnapoliitika järgimist hindab ettevõtte perioodiliselt sise- ning välisauditite läbiviimisega. Väätsa prügila on võtnud endale kohustuse järjepidevalt parandada keskkonnatoimivust integreeritud juhtimissüsteemi raames.

3. OLULISTE OTSESTE JA KAUDSETE KESKKONNAASPEKTIDE KIRJELDUS

Keskkonnaaspektide väljaselgitamiseks võetakse arvesse kõiki ettevõtte põhitegevusi, tooteid ja teenuseid ja nendega seotud abitegevusi ning kõiki ettevõtte tegevuskohti. Samuti arvestatakse plaanitavate muudatuste ja arengutega ning võimalike hädaolukordadega. Selgitatakse välja ja hinnatakse kõigi tegevuste, toodete, teenuste ja tegevuskohtadega seonduvad otsesed ja kaudsed keskkonnaaspektid ja nende keskkonnamõjud. Otsesed keskkonnaaspektid on seotud toimingute, toodete ja teenustega, mida ettevõtte saab tavaliselt ise otse ohjata. Kaudsed keskkonnaaspektid on seotud energia ja vedelkütuse kasutamisega, mille keskkonnaaspektid ja mõjud tekivad ettevõtte väljaspool.

Keskkonnaaspektide ja -mõjude olulisuse hindamisel võetakse arvesse õigusaktide nõudeid, huvipoolte seisukohti, aspekti ulatust, raskusastmet ja sagedust ning ka potentsiaalset keskkonnamõju nii elu- kui looduskeskkonnale. Keskkonnaaspektide ja mõjude ülevaatus ja hindamist viiakse läbi iga-aastaselt ning lisaks enne uusi plaanitavaid arendusi. Selline kompleksne meetodika aitab ettevõttel saada jooksvalt teavet tegevuse keskkonnamõju suuruselt ning seda ka pidevalt läbi asjakohaste meetmete vähendada ja ohjata. Olulise mõjuga aspekte võetakse arvesse keskkonnaeesmärkide seadmisel.

Hindamise meetodika on kirjeldatud keskkonnaaspektide hindamise juures failis „Keskkonnaaspektide hindamine (RS Group 15. dets 2023)“.

Alljärgnevas tabelis on toodud kokkuvõtte olulistest otsestest ja kaudsetest keskkonnaaspektidest ja nende keskkonnamõjudest.

Tabel 1. Väätsa Prügila AS olulised keskkonnaaspektid ja nende keskkonnamõjud 2023

Tegevus	Keskkonnaaspekt	Otsene (O) / Kaudne (K)	Keskkonnamõju
Jäätmete käitlemine	Tulekahju	O	Õhu-, pinnase- ja põhjaveereostuse oht, inimese tervise ohustamine

Jäätmete ümberlaadimine	Lekked	O	Pinnase- ja veereostus
Ladestamine	Jäätmetest pärit saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette	O	Pinna- ja põhjavee reostus
Heitvee kraavi juhtimine	Heitveest pärit saasteained	O	Pinnase- ja põhjavee reostus
Jäätmete üleandmine koostööpartneritele	Jäätmete põletamine	K	Õhureostus

4. KESKKONNAEESMÄRKIDE JA -ÜLESANNETE KIRJELDUS

Keskkonnaeesmärgid ja keskkonnaülesanded on ettevõtte määranud kindlaks, lähtudes oma keskkonnapoliitikast ja tegevusega seotud olulistest keskkonnaaspektidest. AS Väätsa Prügila keskkonnaeesmärkide saavutamiseks on koostatud keskkonnakava, milles on määratletud eesmärgid, tegevused, vastutajad, tähtajad ja vahendid. Keskkonnategevuskavad vaadatakse igal aastal üle või vajadusel tihedamini. Väätsa Prügila AS keskkonnavalased mõõdetavad eesmärgid aastaks 2023.

1. Ressursikasutuse optimeerimine:
 - Kasutada kontori- ja garaažihoone kütmiseks prügilagaasi ja toota aastas vähemalt 20 MWh soojusenergiat.
 - Säasta elektrienergiat ja hoida kokku vähemalt 5% elektrienergiat võrreldes 2022. aasta tarbimisega.
2. Parimate jäätmekäitluslahenduste rakendamine:
 - Ladestada 2023. aastal prügilasse mitte üle 20% kogu vastuvõetud jäätmete voost.
 - Taaskasutada 2023. aastal kohapeal kogu taaskasutatavast jäätmevoost vähemalt 30%.
3. Uute keskkonnahoidlike tegevuste ja tehnoloogiate rakendamine:
 - Parendada ringmajanduse valdkonna tegevusi ning alustada 2023. aastal emattevõttega AS Ragn-Sells jäätmete ringlusse suunamise alast koostööd.
4. Keskkonnavalane eeskuju klientidele ja koostööpartneritele; samaväärne vastus klientidelt ja koostööpartneritelt:
 - Hoida 2023. aastal keskkonnavalastest ettekirjutustest tingitud kulutused 2022. aasta kulutuste tasemel.
 - Eelistada ISO 14001 ja/või EMAS sertifitseeritud koostööpartnereid, nende osakaal mitte alla 80%.
5. Töötajaskonna panus ja professionaalne tase:
 - Hoida töötajate keskkonnavalase koolituse kulud mitte alla 0,2% ettevõtte käibest.
 - Korraldada prügila töötajatele 2023. aastal keskkonnavalaseid infotunde sagedusega üks kord kvartalis, kokku 4 infotundi.

4.1. Aasta 2022 keskkonnaneesmärkide täitmine

1. Ettevõtte kasutas kontorihoone ja garaaži kütmiseks 2022. aastal 17717 m³ prügilagaasi ja tootas 16 MWh soojusenergiat. Seatud eesmärki, saada vähemalt 30 MWh soojusenergiat, ei täidetud, kuna prügilagaasi metaanisaldus oli kütteperioodil tavapärasest väiksem.
2. Aastal 2022 kogu vastuvõetud jäätmevoost, mis oli 32031 tonni, ladestati prügilasse 8222 tonni (ca 26%). Eesmärk, ladestada prügilasse mitte üle 30% kogu vastuvõetud jäätmevoost, sai täidetud.
3. Aastal 2022 oli taaskasutatavate jäätmete kogus 3527 tonni, millest suunati kohapeal taaskasutamiseks 2492 tonni, moodustades kogu taaskasutatavate jäätmete kogusest umbes 70%. Eesmärk, taaskasutada 2022. aastal kogu taaskasutatavast jäätmevoost vähemalt 25%, ületati.
4. Aastal 2022 ei toodetud biolagunevatest jäätmetest (aia-, pargi- ja köögijäätmed) komposti. Seatud eesmärki ei täidetud, kuna polnud platsil ruumi komposteerimise tegevuseks.
5. Ettevõtte on pidanud aktiivselt läbirääkimisi võimalike uute keskkonnavalaste suundade arendamiseks kolme jäätmekäitlusettevõttega.
6. Aastal 2022 ei pidanud Väätsa prügila tegema rahalisi kulutusi, et täita keskkonnavalaseid ettekirjutusi, eesmärk sai täidetud.
7. ISO 14001, 9001 ja EMAS sertifitseeritud koostööpartnerite osatähtsus oli eelmisel aastal üle 50%. Kokku andis Väätsa prügila oma partneritele üle 17750 tonni jäätmeid, millest ISO ja EMAS sertifikaadiga omaval partneritele anti üle 16570 tonni, moodustades umbes 93% kõigist partneritest. Eesmärk, et ISO 14001 ja EMAS sertifitseeritud koostööpartnerite osakaal on üle 50%, sai täidetud.
8. Aastal 2022 külastas Väätsa Prügilat 363 inimest, peamiselt kooliõpilased. Eesmärk, võtta vastu vähemalt 300 õpilast, sai täidetud.
9. Personali koolituskulud moodustasid 2022. aastal 0,25% ettevõtte käibest (kokku 7011 eurot), ületades püstitatud eesmärki 0,05% võrra.
10. Aastal 2022 toimusid vastavalt planeeritud kavale kõik igakuulised infotunnid prügila töötajatele, kokku korraldati 12 infotundi.

Kõik 2022. aastaks seatud keskkonnaneesmärgid said edukalt täidetud, välja arvatud biolagunevatest jäätmetest komposti tootmine, mille mitte täitmise põhjuseks oli platsil ruumi puudumine komposteerimiseks.

5. KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUS

5.1. AS Väätsa Prügila põhinäitajad

Väätsa prügila keskkonnavalased põhinäitajad on esitatud tabelis 2 ja nende põhjal arvatud suhtarvud.

Arv A tähistab kogu aastast sisendit/mõju ja selle arvvaartust. Arv B tähistab AS Väätsa Prügila kogu aastast väljundit, milleks on 2022. aastal vastu võetud kõik jäätmeliigid kokku (tuhandetes tonnides), mis on 32,031. Arv B oli 2021. aastal 39,546 ja 2020. aastal 38,591.

Aastal 2022 võttis Väätsa prügila vastu 32 031 tonni jäätmeid, millest ladestati 8 222 tonni. Erinevus eelnevate aastatega tuleneb segaolmejäätmete ladestuskeelu kehtestamisest 2022. aasta alguses. Varasemalt suunati segaolmejäätmed peamiselt ladestusse. Muude jäätmeliikide puhul on ladestumahud jäänud samale tasemele.

Üleandmise muutus on tingitud olmejäätmete ladestuskeelust, mille tõttu suunatakse segaolmejäätmed vastavat luba omavale lõppkäitlejale. Kokku suunati 13 722 tonni segaolmejäätmeid Enefit Greeni Iru elektrijaama. Kõik taaskasutamiseks sobivad jäätmed andis prügila üle teistele vastavaid keskkonnavalasid omavatele ettevõtetele.

Ohtlike jäätmeid võeti vastu 1 062 tonni, koguse vähenemine võrreldes eelmise aastaga tuleneb sellest, et 2021. aastal oli Väätsa Prügila AS koostööpartneriks reostunud pinnase käitlemise projektis sihtkoha ja lõppkäitlejana. See oli ühekordne suurem projekt. Muus osas on ohtlike jäätmete vastuvõtt jäänud samale tasemele.

Prügila gaasi teke on vähenenud, kuna vanemas prügilaosas on gaasi teke vähenenud, kuna gaasi tekkimiseks vajalikud protsessid on lõppenud. Samuti on uute ladestusalade osas gaasi teke vähenenud, kuna ladestatavate jäätmete biojätme komponent on liigiti kogumise tulemusel vähenenud, mis omakorda on vähendanud gaasi teket prügilas.

Tabel 2. Keskkonnaalased põhinäitajad ja nende põhjal arvutatud suhtarvud

A sisendmõju nimetus	Aasta	Aastane sisend A	Ühik	B kogu aastane väljund	R suhtarv A / B
ENERGIA					
Elektrienergia	2020	444116	kWh	38,591	11508,279
	2021	474412	kWh	39,546	11996,460
	2022	496638	kWh	32,031	15504,917
Prügilagaas katel	2020	32304	Nm3	38,591	837,086
	2021	35960	Nm3	39,546	909,321
	2022	17717	Nm3	32,031	553,120
VESI					
Põhjavesi	2020	329	m3	38,591	8,525
	2021	305	m3	39,546	7,713
	2022	260	m3	32,031	8,117
Nõrgvesi	2020	41013	m3	38,591	1062,761
	2021	26368	m3	39,546	666,768
	2022	23429	m3	32,031	731,448
OHTLIKUD JÄÄTMED					
Prügilasse toodud ohtlikud jäätmed	2020	2007	t	38,591	52,007
	2021	3747	t	39,546	94,750
	2022	1062	t	32,031	33,155
JÄÄTMED					
Prügilasse ladestatud jäätmed kokku	2020	31146	t	38,591	807,079
	2021	17230	t	39,546	435,695
	2022	8222	t	32,031	256,689
Teistele isikutele üleantud jäätmed	2020	3380	t	38,591	87,585
	2021	11648	t	39,546	294,543
	2022	17750	t	32,031	554,151
Biojätmed (Väätsa Prügila kontor)	2020	696	kg	38,591	18,035
	2021	1005	kg	39,546	25,413

	2022	881	kg	32,031	27,505
Pakendijäätmed (Väätsa Prügila kontor)	2020	123	kg	38,591	3,187
	2021	88	kg	39,546	2,225
	2022	98	kg	32,031	3,060
Paberi- ja kartongijäätmed (Väätsa Prügila kontor)	2020	126	kg	38,591	3,265
	2021	107	kg	39,546	2,706
	2022	131	kg	32,031	4,090
HEITED					
Metaan CH ₄ , arvestatud ümbes CO ₂ (1 kg CH ₄ on 28 kg CO ₂)	2020	374	t	38,591	9,691
	2021	497	t	39,546	12,568
	2022	851,2	t	32,031	26,574
Süsinikdioksiid CO ₂	2020	129,994	t	38,591	3,369
	2021	172,287	t	39,546	4,357
	2022	291,3	t	32,031	9,094
Süsinikmonooksiid CO	2020	79	kg	38,591	2,047
	2021	106	kg	39,546	2,680
	2022	103,3	kg	32,031	3,225
Lämmastikdioksiid NO ₂	2020	60	kg	38,591	1,555
	2021	106	kg	39,546	2,680
	2022	143,4	kg	32,031	4,477
Vääveldioksiid SO ₂	2020	6	kg	38,591	0,155
	2021	9	kg	39,546	0,228
	2022	16	kg	32,031	0,500
Vesiniksulfiid H ₂ S	2020	0,4	kg	38,591	0,010
	2021	0,5	kg	39,546	0,013
	2022	3	kg	32,031	0,094
Ammoniaak NH ₃	2020	263	kg	38,591	6,815
	2021	368	kg	39,546	9,306
	2022	505,1	kg	32,031	15,769
Dilämmastikoksiid N ₂ O	2020	7	kg	38,591	0,181
	2021	12	kg	39,546	0,303
	2022	14,9	kg	32,031	0,4865
NMVOC Mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid	2020	516	kg	38,591	13,371
	2021	681	kg	39,546	17,220
	2022	1018	kg	32,031	31,782
MATERJALID					

Väävelhape	2020	140	t	38,591	3,628
	2021	105	t	39,546	2,655
	2022	86	t	32,031	2,685
C pesuaine sidrunhape	2020	0	t	38,591	0,000
	2021	0	t	39,546	0,000
	2022	0	t	32,031	0,000
A pesuaine Nitrilotrimetüleen-etris (fosfoonhape)	2020	8	t	38,591	0,207
	2021	5	t	39,546	0,126
	2022	1	t	32,031	0,031
Rohib E	2020	425	kg	38,591	11,013
	2021	550	kg	39,546	13,908
	2022	200	kg	32,031	6,244
Flow-Care AF-A	2020	75	kg	38,591	1,943
	2021	50	kg	39,546	1,264
	2022	50	kg	32,031	1,561
Diiselmootor	2020	130	t	38,591	3,369
	2021	142,9	t	39,546	3,614
	2022	118,9	t	32,031	3,712
Bensiin	2020	3,1	t	38,591	0,080
	2021	2	t	39,546	0,051
	2022	0,81	t	32,031	0,025
BIOLOOGILISE MITMEKESISUSEGA SEOTUD MAAKASUTUS					
Maakasutus, kogu territooriumi pindala	2020	33,12	ha	38,591	0,858
	2021	33,12	ha	39,546	0,838
	2022	33,12	ha	32,031	1,034
Vettpidava materjaliga ala pindala	2020	13,1	ha	38,591	0,339
	2021	13,1	ha	39,546	0,331
	2022	13,1	ha	32,031	0,409

6. VIITED KEHTIVATELE KESKKONNAALASTE ÕIGUSAKTIDE NÕUETELE

Ettevõtte jäätmekäitluskohtade tegevuse ja jäätmete veo keskkonnaohutuks teostamiseks on oluline Väätsa Prügilal selgitada välja õiguslikud nõuded, järgida neid ja hinnata vastavust. Selleks kasutab ettevõtte ettevälise päritoluga dokumentide register, mis sisaldab kõige olulisemaid õigusakte (seadused, määrused ja muud asjakohased õiguslikud dokumendid), millest Väätsa Prügila oma tegevuses juhindub.

Väätsa Prügila AS-i keskkonnaalast tegevust reguleerivad suures ulatuses nii Euroopa Liidu kui Eesti õigusaktidest tulenevad nõuded. Jäätmekäitluskohtade tegemist reguleerivad Eesti õigusaktidest eeskätt

Jäätmeseadus (RT I 2004, 9, 52) ja selle rakendusaktid, Euroopa Liidu õigusaktidest Euroopa Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta, muudetud direktiiviga 2011/97/EL. Jäätmete vedu reguleerivad Autoveoseadus (RT I, 11.01.2018, 1) ja Jäätmeseadus (RT I 2004, 9, 52) ning nende alusel kehtestatud teised õigusaktid.

Muudatusi nõuetes ja seadusloomes jälgitakse läbi Minu RT teavitussüsteemi. Ettevõtet puudutavate õigusaktide muudatuste korral antakse neist vastava valdkonna vastutavatele juhtidele ja spetsialistidele teada koos ülevaatega ning juhid ja spetsialistid hindavad muudatuste mõju ettevõtte tegevusele. Koostöös Eesti Ringmajanduseettevõtete Liiduga (ERMEL) osaletakse uute jäätmekäitlus ning keskkonda puudutavate seaduseelnõude väljatöötamisel. Osaletakse töögruppides, edastatakse oma arvamusi ning tehakse muudatusettepanekuid arutlusel olevate eelnõude osas.

Lisaks Euroopa Liidu otsekohalduvatele õigusaktidele ning Eesti õigusaktidele moodustavad Väätsa Prügila tegevust reguleeriva õigusliku raamistiku tegevusvaldkonna standardid, registreeringud, keskkonnaloa ning lepingutega sätestatud nõuded.

Väätsa Prügilas on kasutusel oleva keskkonnajuhtimissüsteemi, seadmete ja tehnoloogia vastavus parimale võimalikule tehnikale (PVT). PVT allikad ja valitud PVT nimetused ning nende vastavus on esitatud keskkonnalubades, millega on võimalik tutvuda Keskkonnaotsuste infosüsteemis - KOTKAS.

Väätsa Prügila järgib oma tegevuses ISO 9001 kvaliteedijuhtimissüsteemi ja ISO 14001 keskkonnajuhtimissüsteemi ning EÜ määrust 1221/2009 EMAS ja selle komisjoni määrustega (EL) 2017/1505 ning 2018/2026 teostatud muudatusi (EMAS – Euroopa Liidu poolt sätestatud vabatahtlikkuse alusel rakendatav keskkonnajuhtimise ja auditeerimise süsteem).

6.1. Keskkonnaloa

Oma tegevuses lähtub Väätsa Prügila väljastatud keskkonnalubadest, järgides nendes sätestatud nõudeid ja tingimusi. Väätsa Prügilale on väljastatud järgmised loa:

1. Keskkonnakompleksluba nr 24491;
2. Jäätmevaldkonna registreering nr RE.JÄ/520687;
3. Jäätmevaldkonna registreering nr JÄ/334894;
4. Keskkonnaluba nr JARM-027;
5. Keskkonnaluba nr L.JÄ/329748;
6. Põllumajandus- ja Toiduameti tunnustus III kategooria materjali hulka kuuluvate loomsete kõrvalsaaduste komposteerimise valdkonnas reg. nr 05/ABP/KO01;

6.2. Vastavuskohustuste kontroll

Õiguslike nõuete täitmise hindamiseks ehk vastavuskontrolli läbiviimiseks on Väätsa Prügila sisse viinud ImproveRS grupiülese andmebaasi. ImproveRS käsitleb kõrvalekaldeid ja parendusettepanekuid kvaliteedi, keskkonna ja töökeskkonna valdkondades, mis aitab töötajatel erinevaid juhtumeid lahendada ja selle protsessi jälgida. Kõik vastavushindamised toimuvad ImproveRSis ning leiud säilitatakse ja lahendatakse iga vastavushindamise kontroll-lehe juures andmebaasis. Vastavushindamise tulemusi arutatakse laiendatud juhtgrupi koosolekul. Iga sündmuse juurpõhjus ja mõju määratakse ning neid analüüsitakse regulaarselt.

Muudatusi nõuetes ja seadusloomes jälgib Väätsa Prügila pidevalt. Õiguslikele jm nõuetele vastavusehindamist viib läbi keskkonnaspetsialist pidevalt töö käigus, fikseerides tulemused vähemalt kaks korda aastas ImproveRS süsteemis. Õiguslikele jm nõuetele vastavust hinnatakse ka siseauditite käigus, mida viiakse läbi kogu juhtimissüsteemi ulatuses vähemalt kord aastas.

6.3. Jäätmekäitlussektori keskkonnajuhtimise tavad ja näitajad

Eestis on jäätmekäitlus reguleeritud riiklike ja kohalike omavalitsuste õigusaktidega. Riigi jäätmekava on Eesti jäätmehooldust korraldav ja suunav strateegiline arengudokument. Valla/linna jäätmekavas on peamiseks hetkeolukorra kirjeldus, jäätmekäitluse planeerimine, eesmärkide seadmine ja tegevuskava planeeritavate tegevuste elluviimiseks. Väätša prügilal on olemas arengustrateegia ning strateegiadokument perioodiks 2021–2025.

Kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskiri kehtestab meetmed ja normid jäätmetekke vähendamiseks ning nõuded jäätmekäitlusele. Eeskiri sisaldab nõudeid jäätmete sorteerimisele, kogumisele, transportimisele ja töötlemisele, eesmärgiga ära hoida tervise- ja keskkonnakahjustusi kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil. Jäätmehoolduseeskirjas on sätestatud meetmed, mis soodustavad jäätmete liigiti kogumist, ning esitatud nõuded jäätmemahutitele ja jäätmeveokitele. Samuti määratakse eeskirjas kindlaks vastutus ja järelevalve.

Segaolmejäätmete koostise analüüs. Segaolmejäätmete koostise määramise uuringuid on tellinud Kliimaministeerium. Esimene selline uuring tehti 2008. aastal, see hõlmas ka Väätša prügilasse toodud jäätmeid. Teine uuring valmis 2020. aastal, Väätša prügilal ei olnud viimasesse uuringusse kaasatud. Mõlemad uuringud teostas Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (SEI Tallinn). Kõik uuringud on olemas Kliimaministeeriumi kodulehel.

Keskkonnateadlikkuse suurendamine. Kliimaministeeriumi valitsemisalas tegelevad nii laste kui ka täiskasvanute keskkonnateadlikkuse suurendamisega ministeeriumi avalike suhete osakond, Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakond, RMK külastuskorralduse osakond ja RMK Sagadi looduskool ning Eesti Loodusmuuseum. Lisaks toetab riik keskkonnateadlikkuse ja -hariduse valdkonda KIKi keskkonnaprogrammi kaudu. Kliimaministeeriumi ja Haridus- ning Teadusministeeriumi poolt on koostatud ning allkirjastatud Keskkonnahariduse ja teadlikkuse tegevuskava 2023 – 2025. Tegevuskava eesmärk on suurendada elanike keskkonnateadlikkust ning edendada süsteemset keskkonnaharidust ja säästvat arengut toetavat haridust. Jäätmevaldkonna teadlikkuse materjalid on kõigile vabalt kättesaadavad Kliimaministeeriumi kodulehel. Samuti tegelevad keskkonnateadlikkuse ja jäätmealase teabe jagamisega kohalike omavalitsuste keskkonnaspetsialistid.

Väätša prügilal võtab tasuta vastu ekskursioone, tutvustades külalistele prügilat ja oma tegevusi. Samuti jagavad prügilal töötajad jäätmekäitlusega seotud infot haridusasutustes, omavalitsustes, korteriühistute koosolekutel ja mujal.

Aastal 2020 külastas Väätša prügilat 267 õpilast. Aastal 2021 külastas prügilat 356 õpilast ning aastal 2022 - 363 õpilast.

Maailmapank on koostanud 2020.-2021. aastal Eesti jäätmevaldkonna tervikanalüüsi, mis keskendus peamiselt olmejäätmetele, eriti bio- ja pakendijäätmetele. Kõikides omavalitsustes on toimivad jäätme- või keskkonnajaamad, mis teenindavad peamiselt eraisikuid. Kulud kaetakse kohaliku omavalitsuse eelarvest.

Elanikele on enamik jäätmejaamade teenuseid tasuta. Lisaks korraldatakse vastavalt vajadusele suurjäätmete, lehtede, vanarehvide, ohtlike jäätmete ja asbestjäätmete (eterniit) kogumisringe. Väätša Prügila hinnapoliitika soosib igati jäätmete eelnevat sorteerimist ja liigiti üleandmist ning ladestamise vältimist. Aastal 2022 suunati kõik vastuvõetud segaolmejäätmed põletamiseks Enefit Green Iru elektrijaama. Taaskasutamiseks sobivad jäätmed anti üle teistele ettevõtetele, koostööpartneritele või taaskasutati prügilas kohapeal.

Ettevõtte eesmärk on ladestada prügilas võimalikult vähe jäätmeid, et vähendada jäätmetest tingitud kahjulikku mõju ümbritsevale keskkonnale. Loodusressursside säästlik tarbimine, keskkonnahoid, innovatsioon, proaktiivne ja rohemajanduslik käitumisviis ning ringmajanduspõhimõtete järgimine on Väätsa prügila põhiväärtused.

7. KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE

AS Metrosert, kes on akrediteeritud tõendaja EE-V-0001, kinnitab peale Väätsa Prügila AS keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2022. aasta keskkonnanaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnanaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis nõuetele.

Käesolevas aruandes on rakendatud Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2017/1505, 28. augustist 2017 ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2018/2026, 19. detsembrist 2018, milledega muudeti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 lisad I, II, III ja IV.

Keskkonnanaruanne on kinnitatud 20.12.2023 a.

Evelin Kurmiste
EMAS tõendaja
Metrosert AS
www.metrosert.ee